

Valnämnden

Tid: Måndagen den 19 februari 2024 kl. 08:30-10:45

Plats: Saluten, Stadshuset

Beslutande: Håkan Johansson (S), ordförande
Kjerstin Widman (M), vice ordförande
Ewa Ögren (S)
Lars Jansson (S)
Maja Brändström Nyström (V)
Fredrik Rönn (C)
Richard Desiatnik (L)

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera:

Sekreterare: §§ 1-11
Marie Sandström

Ordförande:
Håkan Johansson

Justerare:
Kjerstin Widman

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ: Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2024-02-19

Anslaget har satts upp: 2024-02-23

Anslaget tas ner: 2024-03-16

Förvaringsplats: Arkivet, Kommunkansliet

Underskrift:
Therese Stellén

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Lina Farhat (S)
Kristian Ådén (S)
Lena Jonsson (S)
Lena Andersson (M)
Rebecca Lagerstedt (V)
Helén Edlund (KD)

Tjänstemän

Marie Sandström
Tordleif Hansson
Peder Halläng
Carina Frohm Larsson
Benny Fransson
Veronica Stenmark
Mahsa Abolghasemi

Beslutsärenden

§ 1

Diarienum: VN-2024/00004

Valnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari till december 2023

Beslut

Valnämnden beslutar

att godkänna valnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden
januari – december 2023.

Ärendebeskrivning

Valnämnden redovisar ett överskott på 275 tkr för år 2023.

Personalkostnaderna bidrog med ett överskott på 167 tkr. Nämnden hade
under 2023 investeringsmedel på 550 tkr. Av dessa användes 373 tkr.

Beslut med bilagor skickas till ksdiarium@umea.se.

Beslutsunderlag

Valnämndens rapport till kommunstyrelsen för perioden januari –
december 2023

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Simon Dahlgren

Tordleif Hansson

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se

§ 2

Diarienum: VN-2024/00005

Valnämndens uppföljning av internkontrollplan för 2023**Beslut**

Valnämnden beslutar

att godkänna nämndens internkontrollarbete för perioden 2023-01-01 – 2023-12-31**att nämnden bedömer att den interna kontrollen varit tillräcklig och ändamålsenlig.****Ärendebeskrivning**

Valnämnden ska följa upp föregående års internkontrollplan. Valnämnden fastställde 2022-11-17 internkontrollplanen för 2023.

Sammanfattningsvis har de åtgärder som tagits upp i internkontrollplanen genomförts enligt plan och fungerat väl. Åtgärder har gjorts inom bägge kontrollområdena. Det har under året lagts ner mycket arbete på frågan om avsaknad av verksamhetssystem eftersom riskvärderingen bedömts vara hög.

Beslut med bilagor skickas till ksdiarium@umea.se och stadsledningskontorets ekonomifunktion.**Beslutsunderlag**

Valnämndens riskanalys och internkontrollplan 2023

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

Beslutet ska skickas tillBeslut med bilagor skickas till ksdiarium@umea.se

§ 3

Diarienum: VN-2024/00006

Valnämndens rapporterade personuppgiftsincidenter för 2023

Beslut

Valnämnden beslutar

att nämnden har tagit del av återrapport av personuppgiftsincidenter för perioden januari-december 2023.

Ärendebeskrivning

Enligt beslut i valnämnden 2018-12-12 skall nämnden informeras om de incidenter som skett inom sitt verksamhetsområde och de åtgärder som vidtagits.

Vid tiden för denna återrapport finns inga personuppgiftsincidenter att återrapportera.

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

§ 4

Diarienum: VN-2024/00007

**Svar på remiss Program för hållbar
landsbygdsutveckling****Beslut**

Valnämnden beslutar

att lämna remissvar enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens planeringsutskott beslutade 2023-11-18 att skicka Program för hållbar landsbygdsutveckling på remiss. Programmet innehåller fem olika målområden.

För att kunna genomföra val behöver valnämnden ändamålsenliga lokaler, i synnerhet när det gäller tillgänglighet och storlek. Att kunna erbjuda sådana vallokaler även i valdistrikt på landsbygden är en rättvisefråga.

Valnämnden ser därför positivt på att kommunens lokaler på landsbygden kan användas på ett effektivt och jämlikt sätt för olika aktiviteter och aktörer. Hänsyn till detta bör ske redan under planeringsstadiet. Lokalerna ska kunna fylla flera funktioner.

I det sammanhanget är det, precis som programmet lyfter fram som prioriterad fråga, även av stor vikt att utveckla samverkan med kommersiella och ideella aktörer för förbättrad service på Umeå landsbygd.

Beslutsunderlag

Program för hållbar landsbygdsutveckling i Umeå kommun, remissversion

BeredningsansvarigaMarie Sandström
Tordleif Hansson**Beslutet ska skickas till**elin.lindqvist@umea.se

§ 5

Diarienum: VN-2024/00009

Distribution av valsedlar till röstnings- och vallokaler vid allmänna val

Beslut

Valnämnden beslutar

att endast distribuera valsedlar till val- och röstningslokaler för de partier som uppfyller villkoren i vallagen

att de partier som deltar i valet men som inte har rätt att få sina valsedlar distribuerade av valnämnden själva får lämna sina valsedlar på röstmottagningsstället.

Ärendebeskrivning

De partier som deltar i valen men inte har rätt att få sina valsedlar distribuerade till val- och röstningslokaler av valnämnden, får själva komma och lämna sina valsedlar på röstmottagningsstället.

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

§ 6

Diarienum: VN-2024/00010

Valsedlarnas placering vid val till Europaparlamentet 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

att namnvalsedlarna ställs i valsedelsställ med blanka valsedlar först och sedan i bokstavsordning efter partibeteckning från vänster till höger

att namnvalsedlarna endast placeras i facken längst fram i valsedelsstället

att om något av enprocentpartierna beställer fler än en lista i stället lägga en partivalsedel på partiets plats i valsedelsstället.

Ärendebeskrivning

Valmyndigheten gjorde inför valet 2022 ett ställningstagande om valsedlarnas ordning i valsedelsställen. I ställningstagandet sägs att för att upprätthålla förtroendet för valsystemet och för att det ska vara lätt för väljaren att orientera sig bland valsedlarna är det befogat att valsedlarna exponeras likformigt på alla röstmottagningsställen i hela landet. För att underlätta för väljarna och röstmottagarna ska valsedlarna därför stå i valsedelsställ. Det ska också vara lätt för röstmottagarna att få en överblick över valsedlarna och kunna hålla ordning bland valsedlarna.

Justitieombudsmannen, JO, har även i flera beslut uttalat att "alla valsedlar ska tillhandahållas på ett likformigt sätt, på en och samma plats. Exakt hur det ska ske är en praktisk fråga, men utgångspunkten ska vara att valsedelpresentationen för röstande framstår som likformig".

Likvärdigt innebär att alla partier som deltar i valen ska få sina namnvalsedlar ställda i valsedelställen i bokstavsordning utifrån fullständig partibeteckning. Det innebär att endast facken längst fram i valsedelsstället används för utläggning av valsedlar. Övriga fack lämnas tomma.

Till skillnad från vid riksdags- region- och kommunfullmäktigeval har valnämnderna vid val till Europaparlamentet ansvar för att lägga ut vissa partiets namnvalsedlar i vallokalerna. Detta gäller de tio partier som vid de två senaste valen till Europaparlamentet fick minst en procent av rösterna i hela landet. Endast röstmottagare har rätt att lägga ut valsedlar.

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

§ 7

Diarienum: VN-2024/00011

Fastställande av förhållningsregler för propaganda i anslutning till röstnings- och vallokaler vid allmänna val

Beslut

Valnämnden beslutar

att fastställa förhållningsregler för propaganda i anslutning till röstnings- och vallokaler vid allmänna val till enligt tjänsteskrivelsen.

Ärendebeskrivning

I 8 kap. 3–4 §§ vallagen (2005:837) finns bestämmelser om ordning vid röstmottagning som säger följande:

”På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val.

Röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Den som befinner sig i lokalen eller i ett utrymme intill denna ska rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Den som inte följer röstmottagarnas anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av en ordningsstörning inte genomföras får den tillfälligt avbrytas.”

Förbudet mot propaganda innebär att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva valhandlingen. Valnämnden bör vid valet av lämpliga lokaler beakta avstånd till sådant utrymme där politiska evenemang eller liknande kan förekomma.

Förhållningsregler

- Inga former av partinamn, partisymboler eller annan politisk propaganda (annat än valsedlarna) får finnas i vallokaler/ förtidsröstningslokaler.
- Partiföreträdare som vill besöka lokalen får inte bära partisymboler.
- Det får inte hållas tal eller delas ut tryckta eller skrivna upprop till väljarna i eller i nära anslutning (minst 15 meter) till vallokaler/ förtidsröstningslokaler. De röstande ska i lugn och ro utan yttre påverkan välja valsedel och lägga sin röst.
- Valsedelsutdelare ska inte uppmana väljarna att ta deras valsedlar och ska undvika partipolitiska diskussioner utanför entrén.
- Valsedelsutdelare ska befinna sig utanför en vallokal eller förtidsröstningslokal men inte inomhus.
- Om det bildas kö utomhus utanför val- eller röstningslokal är det att likställa med val- eller röstningslokal enligt valmyndigheten. Det innebär att ovanstående förhållningsregler för propaganda i anslutning till vallokaler och röstningslokaler även gäller för kön.
- Det är inte tillåtet med politisk affischering utanför ingången till vallokalerna eller röstningslokalerna eller i deras omedelbara närhet (minst 15 meter).
- Partipolitiska aktiviteter får inte heller i övrigt bedrivas i eller vid ett utrymme intill (minst 15 meter) vallokal eller förtidsröstningslokal.
- Där röstmottagning äger rum i ett större öppet utrymme, såsom entréhall eller liknande, får politisk propaganda inte föras i anslutning till den avgränsning som markerar röstmottagningslokalen. Eventuell propaganda ska hållas utom syn- och hörhåll från röstmottagningslokalen.

Beredningsansvariga

Marie Sandström
Tordleif Hansson

§ 8

Diarienum: VN-2024/00012

**Kvittering av värdeförsändelser vid val till
Europaparlamentet 2024****Beslut**

Valnämnden beslutar

att utse Marie Sandström, Carina Frohm Larsson, Benny Fransson, Tordleif Hansson, Veronica Stenmark, Peder Halläng, Tomas Jakobsson, Maria Törnblom, Lennart Nilsson, Linnéa Sjöner och Mahsa Abolghasemi, att endast två i förening ta emot och kvittera värdeförsändelser som innehåller förtidsröster.

Ärendebeskrivning

För att få kvittera ut värdeförsändelser som innehåller förtidsröster, krävs ett protokoll från valnämnden där det framgår vem eller vilka som får kvittera dessa försändelser. Den som kvitterar ut försändelserna ska också kunna legitimera sig.

BeredningsansvarigaMarie Sandström
Tordleif Hansson**Beslutet ska skickas till**

Postnord

§ 9

Diarienumr: VN-2024/00013

Rättelse och tillägg i röstlängd vid val till Europaparlamentet 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

att ge behörighet och göra rättelse i röstlängden till Marie Sandström, Tordleif Hansson, Benny Fransson och Carina Frohm Larsson var för sig.

Ärendebeskrivning

Om en person anser sig felaktigt utesluten ur röstlängden eller tycker att uppgifterna på röstkortet inte stämmer kan hen begära rättelse i röstlängden hos länsstyrelsen. En sådan begäran ska ha kommit in till länsstyrelsen senast 12 dagar före valdagen.

Valmyndigheten har inte tagit fram någon särskild blankett för begäran om rättelse. Det är länsstyrelsen som fattar beslut om eventuell rättelse i röstlängden. De flesta "felen" orsakas av myndighetshantering, till exempel att Skatteverkets folkbokföring inte hunnit föra in ändringar om flytt eller medborgarskap.

Rättelser i röstlängden sker med stöd av 5 kap. 6 § vallagen. Om tiden för rättelse enligt vallagen har gått ut finns det möjlighet för länsstyrelsen att rätta med stöd av 36 § förvaltningslagen. Vid behov ska rättelser göras även på valdagen. Länsstyrelsen ansvarar för att väljaren får ett dubblettröstkort med de rättade uppgifterna. Den vallokal som står angiven på det nya röstkortet är väljarens vallokal.

I normalfallet vid en rättelse i röstlängden hinner länsstyrelsen registrera rättelsen i Valid innan röstlängden trycks. Då kommer det framgå av röstlängden vad som rättats. Om länsstyrelsen flyttar en röstberättigad från ett valdistrikt till ett annat läggs hen automatiskt till sist i den tryckta röstlängden för det valdistrikt hen flyttats till.

På personens ordningsnummer i den gamla röstlängden noteras det i Valid att personen har flyttats och till vilket valdistrikt. Om rättelsen inte hinner registreras i Valid innan röstlängden trycks, måste länsstyrelsens beslut föras in i den tryckta röstlängden av valnämnden. Detta ska ske före valdagen eller senast på valdagens morgon, eftersom de personer beslutet gäller kan komma att rösta i vallokalen. Länsstyrelsen skickar en kopia av sitt beslut till valnämnden.

Valnämnden kan delegera till en tjänsteperson att göra rättelse i röstlängden, men får inte överlåta åt röstmottagarna att göra rättelserna. Länsstyrelsen får inte uppdra direkt till röstmottagarna att lägga till personer i röstlängden. Utöver de rättelser som länsstyrelsen gör, kan Valmyndigheten lägga till utlandssvenskar i röstlängden. Det är de utlandssvenskar som fallit ur röstlängden, men anmält sig i tid till detta val.

Beredningsansvariga

Marie Sandström
Tordleif Hansson

§ 10

Diariernr: VN-2024/00014

Fastställande av förtidsröstningslokaler med begränsat tillträde vid val till Europaparlamentet 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

att fastställa förtidsröstningslokaler med begränsat tillträde för allmänheten vid val till Europaparlamentet 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunerna ansvarar enligt vallagen 4 kap 22§ för att det finns röstningslokaler som ger väjarnas goda möjligheter att rösta. Huvudprincipen är att all röstmottagning ska vara öppen för alla väljare. Kommunen har dock möjlighet att anordna förtidsröstning i lokaler med begränsat tillträde för allmänheten som exempelvis vård- och omsorgsboenden och kriminalvårdsanstalter.

För att underlätta för de personer som befinner sig i dessa verksamheter eller av andra orsaker bedöms ha svårt att besöka andra lokaler för röstmottagning bedömer valkansliet att förtidsröstning med begränsat tillträde för allmänheten ordnas inom vård- och omsorgsboenden, funktionshinderomsorgen samt kriminalvårdens verksamheter.

Beslutsunderlaget bygger på följande utgångspunkter:

- Förtidsröstning med begränsat tillträde för allmänheten ordnas i vård- och omsorgsboenden efter dialog med verksamhetsansvariga.
- Förtidsröstning med begränsat tillträde för allmänheten ordnas i tre dagverksamheter inom funktionshinderomsorgen efter dialog med verksamhetsansvariga.

- Förtidsröstning med begränsat tillträde för allmänheten ordnas på de två kriminalvårdsanstalter som är belägna i Umeå kommun samt på häktet.
- Förtidsröstning med begränsat tillträde för allmänheten ordnas även på Axlagården hospice.

Exakta tider för röstningen kommer att fastställas efter samråd med respektive verksamhetsansvarig.

Beslutsunderlag

Förteckning över röstningslokaler med begränsat tillträde för allmänheten, val till Europaparlamentet 2024

Beredningsansvariga

Marie Sandström

Tordleif Hansson

Informationsärenden

§ 11

Diarienumr: VN-2024/00002

Informationsärenden 19 februari 2024

Beslut

Valnämnden beslutar

att godkänna informationen

Ärendebeskrivning

KF beslut – Nämndsinitiativ om extra medelstilldelning Umeå växer tryggt och säkert 2.0

KS beslut Planeringsdirektiv och budget 2025 samt plan 2026-2028

KF beslut Fastighetspolicy för Umeå kommunkoncern

KF beslut Policy, riktlinje och plan för civil beredskap

KS beslut – Riktlinje för styrande dokument

Nya medarbetare i valkansliet

Inköp av verksamhetssystem

Inköp av tälthall

Rekrytering av röstmottagare

EU:s arbetsdirektiv

Beslutsunderlag

Beslut från Kommunfullmäktige 2023-11-27 i ärende – Nämndinitiativ om extra medelstilldelning Umeå växer tryggt och säkert 2.0.

Beslut från Kommunstyrelsen 2023-12-05 i ärende – Planeringsdirektiv och budget 2025 samt plan 2026-2028.

Beslut från Kommunfullmäktige 2023-12-18 i ärende – Fastighetspolicy för Umeå kommunkoncern

Beslut från Kommunfullmäktige 2023-12-18 i ärende – Policy, riktlinje och plan för civil beredskap

Beslut från Kommunstyrelsen 2024-01-16 i ärende – Riktlinje för styrande dokument.

Beredningsansvariga

Tordleif Hansson

Peder Halläng

Carina Frohm Larsson

Marie Sandström